

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, declarat de avocatul Dorian Pîcălău în numele inculpatului

Ursu Dmitrii Pavel, născut la 02 ianuarie 1987, originar Nikolsk, Djezkazgan, Kazahstan și domiciliat or. Orhei, str. Unirii 47, ap. 3.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.03. - 23.06.2014;

Instanța de apel: 30.07.2014 - 30.06.2015;

Instanța de recurs: 24.08. - 09.12.2015.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 23 iunie 2014, Dmitrii Ursu, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă.

În baza art. art. 85 alin. (1), 87 Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită prin noua sentință a fost adăugată parțial partea neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Orhei din 21 noiembrie 2013, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă 5 ani 2 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat *in fapt*, că D. Ursu la 09 ianuarie 2014, aproximativ la ora 01⁰⁰, aflându-se la intersecția str. Sarmizegetusa cu str. Zelinski, mun. Chișinău, având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, s-a apropiat de minorul I. Damaschin, aplicând față de acesta violența fizică nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, manifestată prin lovirea cu pumnul în regiunea feței și în mod deschis a sustras din buzunarul pantalonilor părții vătămate bani în sumă de 50 lei, cauzându-i astfel, un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 50 lei.

3. *Avocatul Natalia Buhnă în numele inculpatului și inculpatul Dmitrii Ursu*, au contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, deoarece inculpatul a recunoscut vinovăția sa doar în partea aplicării loviturilor părții vătămate, or, procurorul în cadrul cercetării judecătorești nu a prezentat careva probe concludente care să

confirme vinovăția inculpatului în sustragerea în mod deschis din buzunarul părții vătămate I. Damaschin, a sumei de 50 lei.

Mai mult, în opinia apelanților prima instanță nu a luat în considerație faptul că pe parcursul judecării cauzei, partea vătămată de mai multe ori și-a schimbat depozitiile, ori, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, au fost admise parțial apelurile, casată sentința inclusiv din oficiu, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Dmitrii Ursu a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, cu aplicarea art. 82 Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită prin noua sentință a fost adăugată parțial partea neexecutată stabilită prin sentința Judecătorei Orhei din 21 noiembrie 2013, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă 5 ani 1 lună închisoare, fără amendă, cu executarea în penitenciar de tip închis.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a constatat *în fapt*, că D. Ursu la 09 ianuarie 2014, aproximativ la ora 01⁰⁰, aflându-se la intersecția str. Sarmizegetusa cu str. Zelinski, mun. Chișinău, avînd scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, s-a apropiat de minorul I. Damaschin, aplicînd față de acesta violența fizică nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, manifestată prin lovirea cu pumnul în regiunea feței și în mod deschis a sustras din buzunarul pantalonilor părții vătămate, bani în sumă de 50 lei, cauzîndu-i astfel, un prejudiciu material esențial în sumă de 50 lei.

În acest sens, instanța de apel a conchis, că vinovăția inculpatului D. Ursu în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, întrutotul s-a confirmat prin: declarațiile părții vătămate I. Damaschin din cadrul urmăririi penale și cele suplimentare din cadrul primei instanțe (f.d. 12, 235, vol. I); martorilor I. Golban (f.d. 236, 237, vol. I), D. Hropot (f.d. 238, 239, vol. I); parțiale ale inculpatului D. Ursu (f.d. 240, 241, vol. I).

Astfel, instanța de apel a stabilit că, recunoașterea parțială de către inculpat a vinovăției, nu echivalează cu achitarea acestuia de vreme ce în ședința de judecată au fost prezentate probe, care din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor indică incontestabil la faptul că inculpatul D. Ursu a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, iar versiunea ultimului că nu a sustras din buzunarul părții vătămate bani în sumă de 50 lei, instanța de apel a considerat-o drept o metodă de apărare.

Mai mult, instanța de apel a concluzionat că vinovăția inculpatului D. Ursu mai este dovedită și prin următoarele probe: cererea părții vătămate I. Damaschin din 13.01.2014 (f.d. 11, vol. I); raportul de auto-sesizare a IP Botanica, mun. Chișinău (f.d. 9, vol. I); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 17.02.2014 (f.d. 121, vol. I); planșa ilustrativă (f.d. 122, vol. I); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 17.02.2014 (f.d. 123, vol. I), planșa ilustrativă (f.d. 124, vol. I).

În continuare, instanța de apel în privința recalificării acțiunilor inculpatului din prevederile art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, în cele ale art. 187 alin. (2)

lit. e) Cod penal, cu trimitere la prevederile art. 126 alin. (2) Cod penal, a enunțat că, dauna cauzată de inculpatul D. Ursu părții vătămate I. Damaschin, în sumă de 50 lei, nu poate fi considerată considerabilă, deoarece această daună pentru partea vătămată, luându-se în considerație *valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia*, - nu este considerabilă, or, conform art. 18 Cod contravențional, ea este în proporții mici.

Avînd în vedere circumstanțele nominalizate, instanța de apel a ajuns la concluzia de a exclude din acțiunile inculpatului, semnul calificativ „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”.

4.1. La compartimentul individualizării pedepsei, instanța de apel a ținut cont de circumstanțele reale și personale ale cauzei, cum ar fi: caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, care a fost săvîrșită intenționat, făcînd parte, potrivit art. 16 Cod penal, din categoria infracțiunilor grave, de personalitatea inculpatului care anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Orhei din 21 noiembrie 2013, la o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 ore și care potrivit informației de la Biroul de Probațiune Orhei, nu este executată la moment.

Totodată, instanța de apel a menționat că, în speță careva circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, iar circumstanțe agravante fiind reținute – săvîrșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

În conexiunea celor relatate, instanța de apel a stabilit, că antecedentul penal al inculpatului nu este stins, acesta potrivit art. 34 Cod penal, a săvîrșit infracțiunea în stare de recidivă simplă, or, instanța de apel la caz a ținut cont și de prevederile art. 82 alin. (2) Cod penal.

5. Avocatul Dorian Pîcălău în numele inculpatului, la 31 iulie 2015, fără a invoca careva temeii concret prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia, invocînd că decizia motivată a instanței de apel la moment apărarea nu a primit-o și de aceea motivele casării deciziei atacate vor fi prezentate ulterior într-un recurs motivat.

5.1. Avocatul Dorian Pîcălău în numele inculpatului, la 04 decembrie 2015, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, recurentul a invocat dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, menționînd că instanța de apel greșit a pus la baza hotărîrii de condamnare declarațiile părții vătămate, care pe parcursul examinării cauzei a dat depoziții contradictorii, iar declarațiile martorilor I. Golban și D. Hropot, urmau a fi apreciate critic de către instanța de apel, deoarece din declarațiile lor, rezultă că aceștia nu au fost martori oculari, ultimii au văzut doar o bătaie.

Mai mult, în viziunea recurentului, acțiunile lui D. Ursu, reieșind din probatoriul administrat, se încadrează în baza art. 287 Cod penal.

6. Asupra recursului ordinar declarat de apărare din 31 iulie 2015, a depus referință procurorul solicitînd inadmisibilitatea acestuia din motiv că nu

îndeplinește cerințele de formă și de conținut prevăzute la art. art. 429, 430 Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Referitor la recursul ordinar declarat la 31 iulie 2015.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar numai în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs.

Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat.

În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5 din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept care l-ar justifica.

La fel, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Prin urmare, odată ce recursul înaintat nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, rezultă că acesta, în temeiul art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, urmează a fi declarat inadmisibil.

Referitor la recursul ordinar declarat la 04 decembrie 2015.

Potrivit art. 432 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art. 230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată, că conform procesului-verbal din 30 iunie 2015 (*f. d. 63-64, vol. II*), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența avocatului D. Pîcălău și a inculpatului D. Ursu, cu înștiințarea lor despre pronunțarea și primirea deciziei integrale la 14 iulie 2015.

La 14 iulie 2015, inculpatul D. Ursu a primit contra semnătură, copia deciziei redactate a instanței de apel (*f. d. 76, vol. II, recipisă*).

Așadar în speță, termenul de declarare a recursului conform art. 422 Cod de procedură penală, a început să decurgă din **14 iulie 2015** de la pronunțarea deciziei integrale, ultima zi pentru declararea recursului fiind **14 august 2015**, iar recursul ordinar declarat de avocatul D. Pîcălău în numele inculpatului a fost declarat la **04 decembrie 2015**, prin urmare, a fost declarat peste termenul de 30 de zile stabilit de lege.

Avînd în vedere că, în situația cînd instanța de recurs respinge recursul ca fiind tardiv, nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărîrii adoptate, din acest punct de vedere, nu există temeii de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel referitor la vinovăția lui D. Ursu în săvîrșirea infracțiunii incriminate.

Prin urmare, odată ce recursul apărării din 31 iulie 2015 nu îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar recursul din 04 decembrie 2015 este declarat peste termen, rezultă că ambele recursuri, potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, urmează a fi declarate inadmisibile.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1), 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Dorian Pîcălău în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015, în cauza penală în privința lui ***Ursu Dmitrii Pavel***, din motiv că recursul din 31 iulie 2015 nu corespunde cerințelor de formă și conținut, iar recursul din 04 decembrie 2015 este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 30 decembrie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev